

Hallituksen
toimintakertomus
ja tilinpäätös
1.1.–31.12.2018

Hallituksen toimintakertomus 1.1.–31.12.2018

Yleistä

Valion vuosi 2018 oli tyydyttävä. Globaalilla maitomarkkinalla tarjonta ylitti kysynnän, mikä heijastui sekä kotimaan että viennin hintatasoihin. Varsinkin rasvatoman maitojauheen hinta oli hyvin alhainen koko vuoden 2018. Valion omistajayrittäjien näkökulmasta vuosi 2018 oli haastava: maidon tilityshinnan lasku, ennätyskuiva ja helteinen kesä ja siitä seurannut rehupula kurittivat entistään tilojen taloutta.

Ruotsissa ja Baltiassa liiketoiminta on kehittynyt hyvin, ja vuonna 2018 liikevaihto kasvoi Ruotsissa 10 prosenttia lisäarvotuotteiden ansiosta. Myös Kiinan markkinalla liikevaihdon kehitys oli vahvaa. Venäjällä ja USA:ssa keskityttiin liiketoiminnan kannattavuuden parantamiseen.

Onnistunut tuotevalikoiman kehitys ja vahva tilaus-toimitusketju tukivat Valion kasvun jatkumista Suomessa. Liikevaihto kasvoi noin puoli prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna, mikä on hyvä suoritus tiukassa kilpailutilanteessa.

Vuosi 2018 oli vahva uudistumisen ja innovaatioiden näkökulmasta. Helmikuussa Valio toi markkinoille kasvipohjaiset Valio Oddlygood® tuotteet Suomessa ja Ruotsissa. Lisäksi Valio palasi jäätelömarkkinalle 14 vuoden tauon jälkeen Valio Jäätelöfabriikki™ herkuttelujäätelöillä. Kesäjaksolle uudistettiin Valio ProFeel® proteiinituotteisto ja tuotiin valikoimiin lukuisia uusia proteiinivälipaloja eri muodoissaan. Lisäksi laajennettiin vähempisuolaisten Valio ValSa® maitosuolatuotteiden valikoimaa. Syyskuussa tuotiin markkinoille Valio MiFu® jauhis maitoproteiinituote, jota voi käyttää jauhelihan tavoin. Perinteisistä kategorioista perusmaidot jatkuivat laskua markkinatrendin mukaisesti.

Vuoden 2018 lopulla hallitustenvälinen ilmastopaneeli IPCC julkaisi raportin, joka nosti yhteiskunnalliseen keskusteluun ilmaston lämpenemisen. Lokakuussa Valio kertoi tavoitteekseen hiilineutraalin maidon.

Valio vastaanotti kotimaassa maitoa 1821 miljoonaa litraa. Määrä väheni edellisestä vuodesta 16 miljoonaa litraa. Vuoden 2018 alussa Valio alkoi maksaa vastuullisuussisää yhden sentin per maitolitra niille maitotilayrittäjille, jotka sitoutuvat muun muassa eläinten suunnitelmalliseen terveydenhuoltoon. Tällä hetkellä 96 % maidosta tulee suunnitelmallisen terveydenhuollon piirissä olevilta tiloilta.

Konsernin liikevaihto oli 1734 miljoonaa euroa (1708 milj. euroa vuonna 2017) eli 1,5 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna. Kotimaan liikevaihto kasvoi noin puoli prosenttia ja ulkomaan liikevaihto 3 prosenttia. Maitokatetta kertyi 800 miljoonaa euroa (797 milj. euroa) ja maitotuotto oli 38,4 senttiä litralta (37,9 snt/l).

Keskimääräiseksi tuottajamaidosta maksetuksi hinnaksi tuli 39,2 senttiä litralta (39,0 snt/l). Jälkitilä vuodelta 2018 maksettiin 0,5 senttiä litralta. Omistajille maksettiin yhteensä 722 miljoonaa euroa maidon tilityshintana, jälkitilinä, osinkona ja korkona (725 milj. euroa).

Valio-konsernin kirjanpidollinen tulos oli -25 miljoonaa euroa (5 milj. euroa).

Osakkaat ja osakepääoma

Valio Oy:n osakkaiden lukumäärä on 15 eli kaksi vähemmän kuin viime vuonna. Valio Oy:n kokonaan maksettu osakepääoma on 166127400 euroa. Osakkeiden lukumäärä on 48861 kappaletta. Ne ovat kaikki samanlaisia, ja niillä on yhtäläinen oikeus osinkoihin ja yhtiön varoihin. Osakkeisiin liittyy lunastuslauseke.

Riskienhallinta

Riskien tunnistaminen ja hallinta tapahtuvat liiketoiminnoissa. Valio-konsernin keskeiset riskit liittyvät kotimaan ja viennin markkinahintojen kehitykseen ja keskeisten tuoteryhmien asemaan eri markkinoilla, valuuttakursseihin sekä erilaisiin vahinkoriskeihin ja niiden liiketoiminnallisiin seurausvaikutuksiin. Vuoden 2018 painopisteenä on ollut liiketoiminnan riskit eri näkökulmista erityisesti tuotanto- ja logistiikkatoiminnoissa sekä kyberuhkat.

Vakuutuksilla suojaudutaan sellaisilta vahinkoriskeiltä, joilla on merkittävä vaikutus Valio-konsernin toimintakykyyn. Valion tärkeimmät vahinkovakuutukset on järjestetty koko konsernin kattaviksi vakuutusohjelmiksi.

Valuuttamääräisiä rahavirtoja tai tase-eriä ei pääsääntöisesti suojata.

Turvallisuuden tavoitteeksi on asetettu nolla tapaturmaa ja onnettomuutta.

Oikeudenkäynnit

Arla Oy, Osuuskunta Satamaito, Osuuskunta Maitomaa, Osuuskunta Maitokolmio, Juustoportti ILO Oy ja Ilmajoen Osuusmeijeri nostivat vuoden 2014 lopulla kilpailuoikeudelliset vahingonkorvauskanteet Valio Oy:tä vastaan Helsingin käräjäoikeudessa. Kanteet perustuivat markkinaoikeuden vuonna 2014 antamaan ratkaisuun, jonka korkein hallinto-oikeus vahvisti myöhemmin vuonna 2016. Valio sopi asian Juustoportin kanssa kesällä 2017 ja Arlan kanssa syksyllä 2018. Lisäksi Valio, Osuuskunta Satamaito ja Ilmajoen Osuusmeijeri pääsivät sovintoon alkuvuodesta 2019. Jäljellä olevat kantajat, joiden asian käsittely on käräjäoikeudessa kesken, vaativat yhteensä 28,7 miljoonan euron suuruista korvausta korkoineen ja kuluineen.

Vaikka Valio Oy ei näe perusteita jäljellä oleville vahingonkorvausvaatimuksille, on Valio Oy hyvän kirjanpitoavan varovaisuuden periaatetta noudattaen tehnyt tilinpäätökseen 6 miljoonan euron suuruisen arviomääräisen pakollisen varauksen vaatimusten varalle.

Tutkimus ja tuotekehitys

Valio Oy toi vuonna 2018 kotimaan markkinoille 122 uutuustuotetta (109 kpl) ja lisäksi uutuuksia myös muille markkinoille. Vuonna 2018 jätettiin yksi uusi patenttihakemus (4 kpl).

Tutkimuksen ja tuotekehityksen sekä laadunvalvonnan kulut olivat 29,4 miljoonaa euroa (28,5 milj. euroa) ja 1,7 prosenttia liikevaihdosta (1,7 prosenttia).

Henkilöstö

Konsernin henkilökunnan lukumäärä vuonna 2018 oli keskimäärin 4259 (4196) ja tilivuoden päättyessä 4200 (4118). Suomen emoyhtiössä työskenteli keskimäärin 3271 henkilöä (3238 henkilöä) ja ulkomaisissa tytäryhtiöissä 988 henkilöä (958 henkilöä).

Ulkomailla eniten henkilökuntaa oli Virossa, keskimäärin 470 henkilöä (465 henkilöä), ja Venäjällä, keskimäärin 406 henkilöä (394 henkilöä). Vuoden lopussa Virossa oli 469 henkilöä (459 henkilöä) ja Venäjällä 416 henkilöä (399 henkilöä).

Miehiä henkilöstöstä oli 53 prosenttia ja naisia 47 prosenttia (54 prosenttia ja 46 prosenttia). Henkilökunnan keski-ikä oli 42 vuotta (42 vuotta).

Valio-konsernin vuoden 2018 palkat ja palkkiot olivat 181 miljoonaa euroa (181 milj. euroa). Eläkekustannukset olivat 24 miljoonaa euroa (17 milj. euroa).

Ympäristönsuojelu

Valio Oy:llä on Suomen ja Viron toiminnot kattava, ISO 14001 -standardin mukaan sertifioitu ympäristöjohtamisjärjestelmä. Järjestelmään kuuluvien sisäisten auditoitien yhteydessä tai ulkoisen auditoijan tekemissä tarkastuksissa ei ole havaittu merkittäviä poikkeamia ympäristölainsäädännöstä eikä viranomaisvaatimuksista.

Valion oman toiminnan merkittävät ympäristövaikutukset muodostuvat tuotannon hävikeistä syntyvästä jätevesikuormituksesta, korkeatasoisen hygienian ylläpidon käänttöpuolena olevista veden- ja energiankulutuksen oheisvaikutuksista sekä käytettyjen pakkausten jätehuollosta.

Ympäristövaikutuksia pienentävät investoinnit olivat kotimaassa 2,1 miljoonaa euroa, ja kuluksi kirjatut ympäristömenot kotimaassa kaikkiaan 13,2 miljoonaa euroa. Merkittävimmät yksittäiset ympäristövaikutusten pienentämiseen liittyvät investoinnit vuonna 2018 olivat osuus Äänekosken kaupungin jätevedenpuhdistamon saneeruksesta sekä kylmän ulkoilman hyödyntäminen Seinäjoen tehtaan jäähdytyksessä.

Valio-konsernin toiminnoissa vuonna 2018 energiaa kului kaikkiaan 790 GWh, jätevesiä syntyi 6,0 miljoonaa kuutiota, jätevesikuormitus jäteveden puhdistamoille oli 10408 tonnia kemialliseksi hapenkulutukseksi laskettuna ja tuotannosta syntyi kierrätykseen ja hyötykäyttöön päätymättömiä jätteitä 1424 tonnia. Edelliseen vuoteen verrattuna energian kulutus, jäteveden määrä ja jätevesikuorma ovat kasvaneet hieman. Kierrätykseen ja hyötykäyttöön päätymättömien jätteiden määrä on vähentynyt hieman. Vuonna 2018 Valio Oy joutui teettämään Suomessa kiinteistökauppoihin liittyen poikkeuksellisen monta pilaantuneen maaperän puhdistusoperaatiota.

Valio näkee, että maidontuotannon tulee muodostaa osa ilmastoratkaisua. Lokakuussa Valio järjesti yhdessä Baltic Sea Action Groupin kanssa ilmastoseminaarin, jossa Valio kertoi aloittaneensa laajan, maidon hiilijalanjäljen nollaamiseen tähtäävän hankekokonaisuuden. Valio tekee työtä erityisesti nurmen hiilensidonnan, lannan energiakäytön ja lannan ravinteiden kierrättämisen parantamiseksi. Vuoden aikana Valio jatkoi biolaitoksen ja siihen liittyvän ProLanta yhteistyöverkoston suunnittelua: tavoitteena on palauttaa lannan sisältämät typpi ja fosfori ravinnekiertoon ja hyödyntää lannan sisältämä energia biokaasuksi.

Yksityiskohtaisemmat ympäristötunnusluvut julkaistaan erikseen yritys vastuuraportissa Valio Oy:n internetsivustolla www.valio.fi.

Liikevaihto

Konsernin liikevaihto oli 1734 miljoonaa euroa (1708 milj. euroa). Kotimaan liikevaihto oli 1065 miljoonaa euroa (1059 milj. euroa). Ulkomaantoiminnan liikevaihto oli 669 miljoonaa euroa (649 milj. euroa). Valio Oy:n liikevaihto oli 1449 miljoonaa euroa (1437 milj. euroa).

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat 62 miljoonaa euroa (98 milj. euroa) eli 3,6 prosenttia (5,7 prosenttia) liikevaihdosta.

Suurimmat investointikohteet olivat Riihimäen uuden välipalatehtaan käynnistys, lastenruokaprosessin kapasiteetin lisäys ja vastaanoton maitosiilot Lapinlahdella, uusi raejuustolinja Laevan tehtaalla Virossa ja juustojen viipaleleikkuri Vantaalla.

Rahoitus

Konsernin ja emoyhtiön maksuvalmius säilyi koko tilikauden hyvänä. Rahat ja pankkisaamiset sekä talletukset olivat tilivuoden päättyessä 128 miljoonaa euroa (141 milj. euroa). Vaihto-omaisuus oli tilikauden päättyessä 171 miljoonaa euroa ja tilikauden alussa 164 miljoonaa euroa. Korolliset velat olivat tilikauden lopussa 402 miljoonaa euroa ja alussa 394 miljoonaa euroa. Lainat rahoituslaitoksilta lisääntyivät 12 miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut olivat 7 miljoonaa euroa (11 milj. euroa) eli 0,4 prosenttia (0,6 prosenttia) konsernin liikevaihdosta.

Tulos

Konsernin tulos ennen veroja oli -33 miljoonaa euroa (6 milj. euroa). Tilivuoden verot olivat +8 miljoonaa euroa (-1 milj. euroa). Konsernin tilikauden tulos oli -25 miljoonaa euroa (5 milj. euroa).

Emoyhtiön tulos ennen veroja ja tilinpäätössiirtoja oli -38 miljoonaa euroa (4 milj. euroa). Tehdyt poistot noudattavat verolakien sallimia enimmäismääriä. Tilikauden tuloverot olivat +7 miljoonaa euroa (-0,2 milj. euroa). Emoyhtiön tilikauden tulos oli -27 miljoonaa euroa (-1 milj. euroa).

Konsernin maitokate oli 800 miljoonaa euroa ja maitotuotto 38,4 senttiä litralta.

Vuosi 2019

Haastava markkinatilanne jatkuu Suomessa vuonna 2019. Suomen väkiluvun kasvu on vähäistä, mistä syystä orgaaninen myynnin kasvu ei ole juurikaan mahdollista. Muille markkinoille tuoretuotteiden vientiä rajoittaa välimatka. Globaaleilla maitomarkkinoilla tarjonta ylittää yhä kysynnän, vaikka EU:ssa maitojauheen interventiovarastot on saatu myytyä lähes tyhjiksi. Epävarmuutta lisää mahdollinen Brexit, Britannian eroaminen Euroopan Unionista. Valio tehostaa edelleen omaa toimintaansa ja hakee kannattavaa kasvua uusien tuoteryhmien ja lisäarvotuotteiden kasvun kautta niin Suomessa kuin kansainvälisesti. Tuloksen parantaminen on organisoitu kolmen vuoden ohjelmaksi.

Hallituksen voitonjakoesitys

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 3 prosenttia osakkeen nimellisarvosta eli 102 euroa osakkeelta. Tällöin osingonjaon yhteismääräksi esitetään 4 983 822 euroa.

Valio-konsernin viisivuotiskatsaus

	2018	2017	2016	2015	2014
Omistajilta vastaanotettu maitomäärä milj. l	1 821	1 837	1 861	1 899	1 929
Omistajille maksettu milj. € ¹⁾	722	725	716	739	885
Valio Oy:n tilityshinta osuuskunnille yhteensä snt/l ²⁾	39,2	39,0	38,1	38,5	45,4
Liikevaihto milj. €	1 734	1 708	1 638	1 718	1 950
Kehitys %	1,5	4,3	-4,7	-11,9	-3,9
- Kotimaa milj. €	1 065	1 059	1 060	1 116	1 264
Kehitys %	0,5	-0,1	-5,0	-11,7	-0,8
- Ulkomaantoiminnot milj. €	669	649	577	602	686
Kehitys %	3,0	12,4	-4,0	-12,3	-9,0
Liikevaihto / omistajilta vastaanotettu maitolitra €/l	0,95	0,93	0,88	0,90	1,01
Henkilöstö keskimäärin	4 259	4 196	4 096	4 272	4 662
Palkat ja palkkiot milj. €	181	181	167	181	198
Tutkimus- ja tuotekehityskustannukset milj. €	17	17	16	16	20
Kirjanpidon tulos milj. €	-25	5	18	13	-36
Taseen loppusumma milj. €	1 150	1 193	1 252	1 240	1 241
Vaihto-omaisuus milj. €	171	164	144	146	180
Investoinnit milj. €	62	98	127	119	152
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset milj. €	92	88	90	80	80
Omavaraisuusaste %	44	45	43	42	42
Maitokate milj. € ³⁾	800	797	772	806	974
Maitotuotto snt /l ⁴⁾	38,4	37,9	36,1	36,5	43,7

¹⁾ Omistajille maksettu maidon tilityshinta, jälkitili, osingot ja korot.

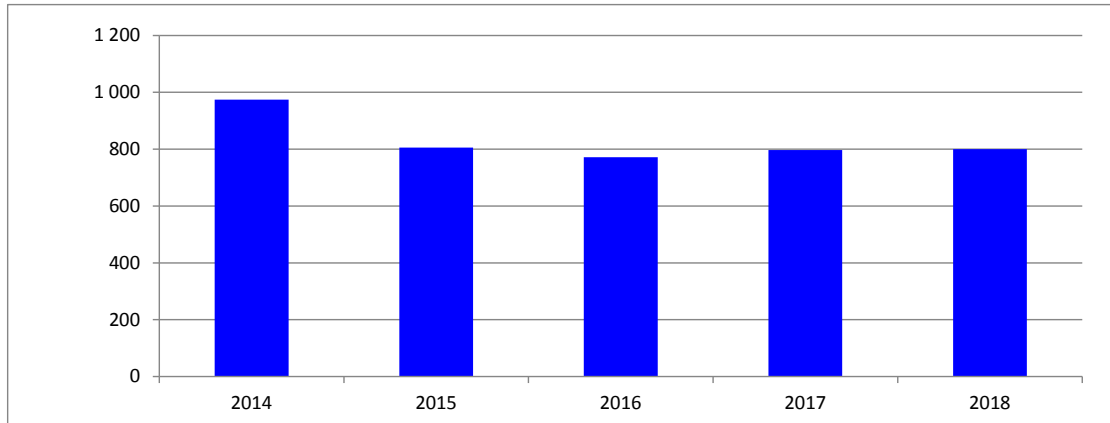
²⁾ Sisältää perushinnan, koostumuksen ja laadun perusteella maksetut lisät, luomulisän sekä jälkitilin.

³⁾ Liikevaihdosta vähennetään kaikki muut kulut paitsi omistajille maksettu maidon tuottajahinta, osakaslainojen korot, suunnitelman mukaiset poistot, eläkekassan lisäkannatusmaksut, eläkemaksupalautukset ja varsinaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erät, kuten liiketoimintakauppojen myyntivoitot ja pakolliset varaukset. Maitokatteissa on huomioitu tilinpäätössiirtojen verot sekä Valio Oy:n tuloksen verovaikutus vähennettynä keskimääräisellä osakepääomasta lasketun osingonjakoprosentin mukaisen tuloksen vero-osuudella.

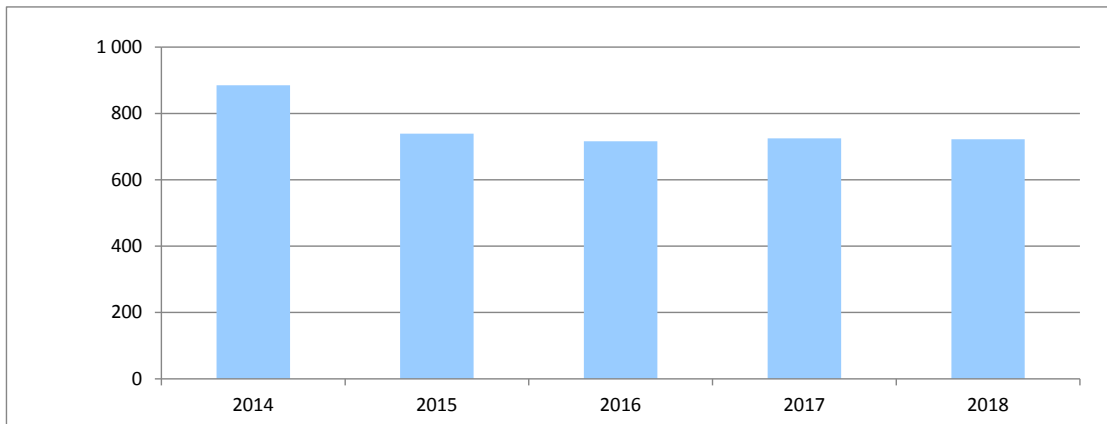
⁴⁾ Maitokatteesta vähennetään arvioitu investointien rahoitustarve ja saatu luku jaetaan Valio Oy:n omistajilta vastaanotetulla maitomäärällä.

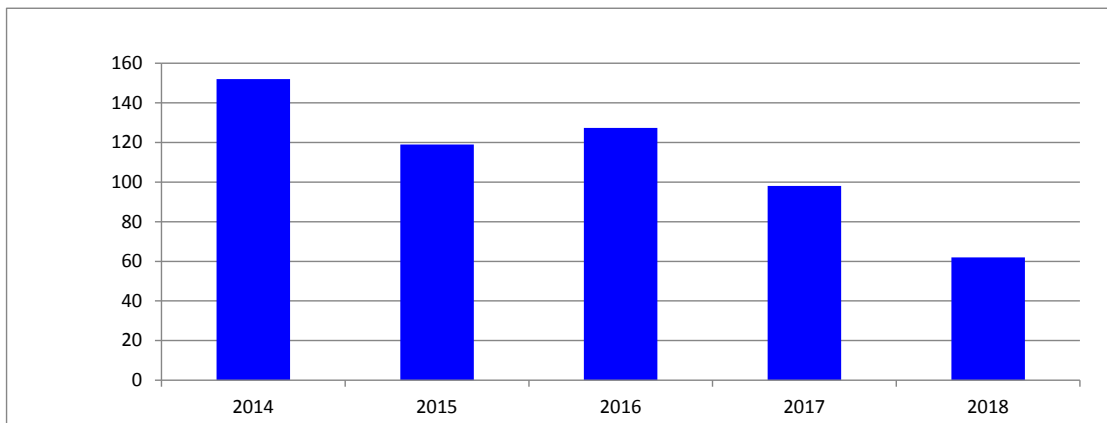
Valio-konsernin maitokate milj. €

Omistajille maksettu milj. €

Valio-konsernin investoinnit milj. €

Konsernin tuloslaskelma

	2018	2017
Liikevaihto	1 733 949	1 708 431
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) / vähennys (-)	8 022	11 491
Valmistus omaan käyttöön	821	693
Liiketoiminnan muut tuotot	39 110	34 161
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 101 247	1 099 881
Varastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-254	-13 677
Ulkopuoliset palvelut	24 011	22 844
	-1 125 004	-1 109 048
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	181 419	180 852
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	23 944	17 032
Muut henkilösivukulut	11 339	13 397
	-216 702	-211 281
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	92 306	86 780
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	185	1 007
	-92 491	-87 787
Liiketoiminnan muut kulut	-373 290	-329 898
Liikevoitto/-tappio	-25 585	16 762
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	1	1
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	987	458
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	928	54
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-9 424	-11 101
	-7 508	-10 588
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-33 093	6 174
Tuloverot		
Tuloverot	-148	-1 284
Laskennalliset verot	8 143	-26
	7 995	-1 310
Konsernin tilikauden voitto/tappio	-25 098	4 864

Kaikki luvut 1 000 euroina

Konsernin rahoituslaskelma

	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	-25 585	16 762
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	92 491	87 787
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-17 207	319
Muut oikaisut	-1 895	450
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	47 804	105 318
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	2 793	-7 891
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-7 461	-19 459
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	12 098	-73 601
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	55 234	4 367
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-9 381	-11 222
Saadut osingot	1	1
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	931	401
Maksetut välittömät verot	1 076	-1 323
Liiketoiminnan rahavirta	47 861	-7 776
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-59 365	-97 365
Saadut investointiavustukset	103	76
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	296	671
Investoinnit muihin sijoituksiin	-1 955	-1 442
Luovutustulot muista sijoituksista	10	151
Lainasaamisten takaisinmaksut	448	-1 784
Muut	-4 649	-4 886
Investointien rahavirta	-65 112	-104 579
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-3 632	1 395
Pitkäaikaisten lainojen nostot	96 600	100 360
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-83 999	-80 084
Maksetut osingot	-5 150	-5 316
Rahoituksen rahavirta	3 819	16 355
Rahavarojen muutos	-13 432	-96 000
Rahavarat tilikauden alussa	141 485	237 485
Rahavarat tilikauden lopussa	128 053	141 485

Kaikki luvut 1 000 euroina

Konsernin tase

VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	4 561	5 282
Muut aineettomat hyödykkeet	14 874	14 649
	19 435	19 931
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	27 845	27 978
Rakennukset ja rakennelmat	317 878	333 168
Koneet ja kalusto	273 598	283 387
Muut aineelliset hyödykkeet	794	351
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	22 509	32 609
	642 624	677 493
Sijoitukset		
Osuudet osakkuusyrityksissä	9 140	8 907
Muut osakkeet ja osuudet	2 583	2 195
	11 723	11 102
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	41 879	41 067
Keskeneräiset tuotteet	6 861	6 676
Valmiit tuotteet / tavarat	120 148	113 951
Muu vaihto-omaisuus	2 469	2 216
Ennakkomaksut	14	-
	171 371	163 910
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	1 441	1 401
Muut saamiset	154	140
Laskennalliset verosaamiset	1 289	1 791
	2 884	3 332
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	131 746	142 874
Laskennalliset verosaamiset	13 903	5 859
Muut saamiset	18 326	15 551
Siirtosaamiset	10 336	11 693
	174 311	175 977
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	22 995	22 995
	105 058	118 490
Rahat ja pankkisaamiset	105 058	118 490
Vastaavaa yhteensä	1 150 401	1 193 230

Kaikki luvut 1 000 euroina

Konsernin tase

VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017
Oma pääoma		
Osakepääoma	166 128	166 128
Muut rahastot		
Muut rahastot	5 984	5 984
Muuntoerot	-31 273	-26 624
Edellisten tilikausien voitto/-tappio	387 627	387 913
Tilikauden voitto/-tappio	-25 098	4 864
	503 368	538 265
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	7 113	24 505
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	235 600	232 699
Laskennallinen verovelka	35 709	36 500
Muut velat	45 575	69 106
	316 884	338 305
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	69 146	60 099
Saadut ennakot	211	141
Ostovelat	138 814	142 417
Velat omistusyhteisyrityksille	151	372
Laskennallinen verovelka	153	118
Muut velat	60 156	44 899
Siirtovelat	54 405	44 109
	323 036	292 155
Vastattavaa yhteensä	1 150 401	1 193 230

Kaikki luvut 1 000 euroina

Emoyhtiön tuloslaskelma

	2018	2017
Liikevaihto	1 448 542 148,10	1 436 933 223,52
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+)/vähennys (-)	8 156 839,95	11 444 409,88
Valmistus omaan käyttöön	820 619,64	692 548,36
Liiketoiminnan muut tuotot	38 650 155,41	33 898 921,74
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	918 134 561,55	908 597 097,17
Varastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-643 501,32	-1 735 360,18
Ulkopuoliset palvelut	17 767 324,86	16 578 141,60
	-935 258 385,09	-923 439 878,59
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	156 794 752,54	157 875 897,24
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	22 073 757,18	15 088 413,47
Muut henkilösivukulut	6 224 283,03	8 846 460,63
	-185 092 792,75	-181 810 771,34
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-85 404 651,24	-79 614 311,34
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-184 536,10	-1 006 946,52
	-85 589 187,34	-80 621 257,86
Liiketoiminnan muut kulut	-322 398 539,67	-282 026 596,44
Liikevoitto/-tappio	-32 169 141,75	15 070 599,27
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	2 250 516,11	561,22
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	28 701,84	38 429,08
Muilta	864 457,65	294 058,34
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-147 000,00	-
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-9 166 934,70	-10 991 650,57
	-6 170 259,10	-10 658 601,93
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-38 339 400,85	4 411 997,34
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	3 951 845,35	-5 438 701,68
Saadut (+) ja annetut (-) konserniavustukset	260 000,00	-
	4 211 845,35	-5 438 701,68
Tuloverot		
Tilikauden tuloverot	-	-32 967,10
Laskennalliset verot	7 234 578,93	204 719,33
Edellisten tilikausien tuloverot	-6 458,16	40,53
	7 228 120,77	171 792,76
Tilikauden voitto/tappio	-26 899 434,73	-854 911,58

Emoyhtiön rahoituslaskelma

	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	-32 169	15 071
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	85 405	79 614
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-17 184	713
Muut oikaisut	-2 836	146
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	33 216	95 544
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lis (-) / väh (+)	8 759	-17 750
Vaihto-omaisuuden lis (-) / väh (+)	-8 800	-13 179
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lis (+) / väh (-)	5 276	-71 546
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	38 451	-6 931
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-9 271	-11 112
Saadut osingot	2 251	1
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	836	236
Maksetut välittömät verot	1 217	6
Liiketoiminnan rahavirta	33 484	-17 800
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-52 470	-91 283
Saadut investointiavustukset	103	76
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	319	621
Investoinnit muihin sijoituksiin	-1 955	-1 441
Myönnetyt lainat	-	-4 000
Lainasaamisten takaisinmaksut	4 024	2 000
Investointien rahavirta	-49 979	-94 027
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	-	4 436
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-7 031	-
Pitkäaikaisten lainojen nostot	96 600	100 360
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-83 999	-80 084
Maksetut osingot	-5 150	-5 316
Rahoituksen rahavirta	420	19 396
Rahavarojen muutos	-16 075	-92 431
Rahavarat tilikauden alussa	131 689	224 120
Rahavarat tilikauden lopussa	115 614	131 689

Kaikki luvut 1 000 euroina

Emoyhtiön tase

VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	4 334 446,03	4 906 127,70
Muut aineettomat hyödykkeet	14 594 407,81	14 212 944,47
Ennakkomaksut	-	290 251,20
	18 928 853,84	19 409 323,37
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	21 832 196,75	21 345 320,83
Liittymismaksut	2 634 799,58	2 766 235,52
Rakennukset ja rakennelmat	297 441 016,83	312 285 634,89
Koneet ja kalusto	256 593 946,48	264 113 014,19
Muut aineelliset hyödykkeet	156 760,36	156 760,36
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18 289 943,93	29 072 397,23
	596 948 663,93	629 739 363,02
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	114 929 217,95	114 929 217,95
Osuudet omistusyhteisyriksissä	8 236 930,80	6 681 650,80
Muut osakkeet ja osuudet	2 566 800,50	2 168 357,38
	125 732 949,25	123 779 226,13
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	30 760 224,48	30 133 541,34
Keskeneräiset tuotteet	6 061 703,90	5 954 608,02
Valmiit tuotteet / tavarat	84 556 902,12	76 507 158,05
Muu vaihto-omaisuus	924 203,15	907 384,97
	122 303 033,65	113 502 692,38
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	692 400,00	4 633 580,21
Lainasaamiset	-	25 000,00
Muut saamiset	16 616,19	16 616,19
	709 016,19	4 675 196,40
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	88 351 280,90	100 492 719,08
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	28 627 428,85	31 490 221,95
Laskennalliset verosaamiset	13 210 474,05	5 202 495,12
Muut saamiset	15 707 505,47	13 486 097,33
Siirtosaamiset	7 682 607,42	9 085 885,31
	153 579 296,69	159 757 418,79
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	22 995 078,92	22 995 024,93
Rahat ja pankkisaamiset	92 618 411,70	108 693 835,51
Vastaavaa yhteensä	1 133 815 304,17	1 182 552 080,53

Emoyhtiön tase

VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017
Oma pääoma		
Osakepääoma	166 127 400,00	166 127 400,00
Muut rahastot		
Vararahasto	5 984 101,53	5 984 101,53
Edellisten tilikausien voitto/tappio	195 802 659,98	204 901 120,96
Tilikauden voitto/tappio	-26 899 434,73	-854 911,58
	341 014 726,78	376 157 710,91
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Poistoero	178 545 227,22	182 497 072,57
Pakolliset varaukset	6 975 875,37	24 344 797,46
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	235 600 000,00	232 699 425,00
Muut velat	46 628 680,41	70 135 850,27
	282 228 680,41	302 835 275,27
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	69 146 309,90	60 099 425,00
Ostovelat	123 662 863,88	126 339 536,24
Velat saman konsernin yrityksille	27 974 535,16	28 695 251,70
Velat omistusyhteisyriksille	151 377,35	371 786,35
Muut velat	58 788 327,56	43 602 663,95
Siirtovelat	45 327 380,54	37 608 561,08
	325 050 794,39	296 717 224,32
Vastattavaa yhteensä	1 133 815 304,17	1 182 552 080,53

Konsernin ja emoyhtiön liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös sisältää ne tytäryhtiöt, joista emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia äänivallasta.

Lisäksi konsernitilinpäätökseen on otettu mukaan osakkuusyhtiöt, jotka on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaisesti. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu konsernin sisäinen liikevaihto, sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, varastoon sisältyvä sisäinen kate, käyttöomaisuuden sisäiset myyntituotot sekä keskinäiset saamiset ja velat.

Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu Suomen rahan määräisiksi tilikauden keskipäivän ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisessa syntyneet kurssierot samoin kuin ulkomaisten tytäryritysten omien pääomien muuntamisessa syntyneet muuntoerot on esitetty erässä "Muut rahastot".

Ulkomaiselle tytäryritykselle annetusta pitkäaikaisesta lainasta, joka on rinnastettavissa oman pääoman sijoitukseksi, aiheutuneet kurssierot on kirjattu konserniin oman pääoman muuntoerona.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalennuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasa-poistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna.

Poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10–25 vuotta
Koneet ja kalusto	5–10 vuotta
Atk-laitteet ja ohjelmistot	3–5 vuotta
Kuljetusvälineet ja erät kylmälaitteet	3–5 vuotta

Pysyvien vastaavien sijoitukset ja rahoitusvälineet on merkitty taseeseen hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon.

Rahavarat sisältävät käteisen rahan, rahaksi tarvittaessa muutettavat pankkisaamiset sekä rahoitusarvopapereihin sisältyvät lyhytaikaisiksi tarkoitetut sijoitukset. Yhtiön rahavaroissa on sulkutili 5,5 milj. euroa, jonka käyttöön liittyy rajoituksia.

Omavalmisteiset tuotteet arvostetaan välittömään hankintamenoon tai sitä alhaisempaan myyntihintaan. Ostetut tuotteet, raaka-aineet ja pakkaustarvikkeet arvostetaan painotettuun keskihintaan tai FIFO-menetelmällä.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille sekä vahvistettavalle tappiolle käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa.

Päästöoikeuksien kirjanpidossa menetellään KILA:n lausunnon 1767/2005 mukaisesti. Jos toteutuneet päästötonnit ylittävät saadut oikeudet, tehdään ylimeneviä tonneja vastaava kulukirjaus tilinpäätöshetken markkinahinnalla ja pakolliset varaukset vastatilinä. Jos taas toteutuneet tonnit alittavat saadut oikeudet, ilmoitetaan liitetietona taseen ulkopuolinen varallisuus. Toisaalta päästöoikeuksien ostot ja myynnit kirjataan liiketapahumina suoriteperusteisesti.

Arla Oy, Osuuskunta Satamaito, Osuuskunta Maitomaa, Osuuskunta Maitokolmio, Juustoportti ILO Oy ja Ilmajoen Osuusmeijeri nostivat vuoden 2014 lopulla kilpailuoikeudelliset vahingonkorvauskanteet Valio Oy:tä vastaan Helsingin käräjäoikeudessa. Kanteet perustuivat markkinaoikeuden vuonna 2014 antamaan ratkaisuun, jonka korkein hallinto-oikeus vahvisti myöhemmin vuonna 2016. Valio sopi asian Juustoportin kanssa kesällä 2017 ja Arlan kanssa syksyllä 2018. Lisäksi Valio, Osuuskunta Satamaito ja Ilmajoen Osuusmeijeri pääsivät sovintoon alkuvuodesta 2019. Jäljellä olevat kantajat, joiden asian käsittely on käräjäoikeudessa kesken, vaativat yhteensä 28,7 miljoonan euron suuruista korvausta korkoineen ja kuluineen.

Vaikka Valio Oy ei näe perusteita jäljellä oleville vahingonkorvausvaatimuksille, on Valio Oy hyvän kirjanpito-tavan varovaisuuden periaatetta noudattaen tehnyt tilinpäätökseen 6 miljoonan euron suuruisen arviomääräisen pakollisen varauksen vaatimusten varalle.

Liitetiedoissa esitetyt luvut ovat 1 000 euroina.

Tuloslaskelman liitetiedot

	KONSERNI 2018	KONSERNI 2017	EMO 2018	EMO 2017
1. LIIKEVAIHDON JAKAUMA				
1.1. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN				
Tuoremeijerituotteet	719 734	732 825	608 115	620 785
Ravintorasvat	287 033	259 880	269 548	246 677
Juustot	473 300	462 378	324 555	320 681
Jauheet	166 689	171 609	156 981	166 036
Muut	87 193	81 739	89 343	82 754
	1 733 949	1 708 431	1 448 542	1 436 933
1.2. MAANTIETEELLINEN JAKAUMA				
Kotimaa	1 065 092	1 059 350	1 065 092	1 059 350
Ulkomaat	668 857	649 081	383 450	377 583
	1 733 949	1 708 431	1 448 542	1 436 933
2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT				
Logistiikkatuotot	20 534	19 513	20 472	19 458
Vuokratuotot	3 709	3 778	3 722	3 780
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	471	598	364	549
Laboratoriopalvelujen myyntituotot	3 206	2 864	3 206	2 864
Liiketoimintakauppa	3 807	623	3 807	623
Muut tuotot	7 383	6 785	7 079	6 625
	39 110	34 161	38 650	33 899
3. OSTOT TILIKAUDEN AIKANA				
Raakamaidon ostot hankintaosuuskunnilta	714 405	716 995	714 405	716 996
Muut ostot	386 842	382 886	203 730	191 601
	1 101 247	1 099 881	918 135	908 597
4. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS LISÄYS (-) / VÄHENNYS (+)				
Eläkevaraus	348	731	339	538
Muut pakolliset varaukset	17 044	-45	17 030	106
	17 392	686	17 369	644

Tuloslaskelman liitetiedot

	KONSERNI 2018	KONSERNI 2017	EMO 2018	EMO 2017
5. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT				
Tuotanto	105 961	98 935	99 681	93 426
Kuljetus	103 784	102 498	93 600	93 710
Vuokrat	16 028	17 207	13 438	14 877
Markkinointi	50 067	52 913	29 168	32 028
Hallinto	48 710	47 699	41 643	41 179
Muut kulut	48 740	10 646	44 869	6 807
	373 290	329 898	322 399	282 027
6. HENKILÖKUNNAN LUKUMÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN				
	4 259	4 196	3 271	3 238
7. HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat ja palkkiot	181 419	180 852	156 795	157 876
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	23 944	17 032	22 074	15 088
Muut henkilösivukulut	11 339	13 397	6 224	8 847
	216 702	211 281	185 093	181 811
8. JOHDON PALKAT JA PALKKIOT				
Hallintoneuvosto	166	257	166	257
Hallitus	248	243	248	243
Valion johtoryhmä ja toimitusjohtajat	4 649	3 998	2 878	2 393
	5 063	4 498	3 292	2 893
9. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT				
PricewaterhouseCoopers-ketjuun kuuluville yhtiöille				
Tilintarkastus	340	340	165	163
Tilintarkastajan lausunnot	7	2	4	2
Veropalvelut	46	30	46	26
Muut palvelut	204	170	190	161
	597	542	405	352

Taseen liitetiedot

	KONSERNI 2018	KONSERNI 2017	EMO 2018	EMO 2017
10. SIIRTOSAAMISET				
Henkilöstöerät	97	180	-	130
Valmisteverot	3 888	4 978	2 420	3 865
Korot	305	249	305	249
Muut tuottojaksotukset	789	927	789	927
Muut siirtosaamiset	5 257	5 359	4 169	3 915
	10 336	11 693	7 683	9 086
11. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	20 225	20 424	18 240	18 533
Lisäykset 1.1.–31.12.	771	861	726	741
Vähennykset 1.1.–31.12.	-17	-1 060	-17	-1 034
Hankintameno 31.12.	20 979	20 225	18 949	18 240
Kertyneet poistot 1.1.	-14 943	-14 473	-13 334	-13 035
Vähennysten kertyneet poistot	17	1 060	17	1 034
Tilikauden poisto	-1 492	-1 530	-1 298	-1 333
Kertyneet poistot 31.12.	-16 418	-14 943	-14 615	-13 334
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 561	5 282	4 334	4 906
Muut aineettomat hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	66 576	71 161	66 126	70 735
Lisäykset 1.1.–31.12.	5 523	4 195	5 242	5 057
Vähennykset 1.1.–31.12.	-375	-8 721	-51	-9 666
Hankintameno 31.12.	71 724	66 635	71 317	66 126
Kertyneet poistot 1.1.	-51 933	-55 672	-51 623	-55 414
Vähennysten kertyneet poistot	375	8 717	51	8 717
Tilikauden poisto	-5 292	-5 031	-5 151	-4 926
Kertyneet poistot 31.12.	-56 850	-51 986	-56 723	-51 623
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 874	14 649	14 594	14 503
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	19 435	19 931	18 928	19 409

Taseen liitetiedot

	KONSERNI 2018	KONSERNI 2017	EMO 2018	EMO 2017
12. AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	27 490	27 430	24 112	23 564
Lisäykset 1.1.–31.12.	517	579	517	579
Vähennykset 1.1.–31.12.	-162	-31	-162	-31
Hankintameno 31.12.	27 845	27 978	24 467	24 112
Kirjanpitoarvo 31.12.	27 845	27 978	24 467	24 112
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	753 689	742 201	719 758	706 148
Lisäykset 1.1.–31.12.	19 034	26 196	16 648	25 998
Vähennykset 1.1.–31.12.	-4 787	-12 419	-4 770	-12 388
Hankintameno 31.12.	767 936	755 978	731 636	719 758
Kertyneet poistot 1.1.	-421 861	-401 572	-407 472	-387 862
Vähennysten kertyneet poistot	4 501	11 874	4 405	11 845
Tilikauden poisto	-32 698	-33 112	-31 128	-31 455
Kertyneet poistot 31.12.	-450 058	-422 810	-434 195	-407 472
Kirjanpitoarvo 31.12.	317 878	333 168	297 441	312 286
Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	829 760	790 886	771 659	734 178
Lisäykset 1.1.–31.12.	44 133	100 185	40 566	97 006
Vähennykset 1.1.–31.12.	-10 312	-59 966	-9 828	-59 525
Arvonalennukset	-158	-	-158	-
Hankintameno 31.12.	863 423	831 105	802 239	771 659
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-546 365	-559 427	-507 389	-524 256
Vähennysten kertyneet poistot	10 158	59 166	9 729	58 767
Tilikauden poisto	-52 824	-47 106	-47 828	-41 900
Kertyneet poistot 31.12.	-589 031	-547 367	-545 488	-507 389
Kirjanpitoarvo 31.12.	274 392	283 738	256 751	264 270
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	32 602	67 861	29 072	67 049
Lisäykset 1.1.–31.12.	21 735	65 361	16 759	61 379
Vähennykset 1.1.–31.12.	-	-1	-	-
Siirrot valmiisiin	-31 282	-100 015	-26 995	-98 759
Siirrot kuluihin	-546	-597	-546	-597
Hankintameno 31.12.	22 509	32 609	18 290	29 072
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-	-	-
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	22 509	32 609	18 290	29 072
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	642 624	677 493	596 948	629 739
Tilivuoden suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-92 306	-86 780	-85 405	-79 614
Kirjanpitoarvosta 31.12. tuotantokoneiden ja -kaluston osuus	246 636	255 055	231 824	238 262

Taseen liitetiedot

13. KONSERNIN JA EMOYHTIÖN OMISTAMAT YRITYKSET

KONSERNIYRITYKSET

	Konsernin omistus- ja äänivaltaosuus-%	Emoyhtiön omistus- ja äänivaltaosuus-%
Finlandia Cheese Inc., USA	100	100
Meijeri USA LLC	100	0
Tuonti USA LLC	100	0
Voi USA LLC	100	0
SIA Valio International, Latvia	100	100
UAB Valio International, Liettua	100	100
Nordic Dairy Holding Oy, Helsinki	100	100
Rushold M Oy, Helsinki *	100	0
OOO Valio Center Odintsovo, Venäjä	100	0
OOO Valio, Venäjä	100	0
Valio Eesti AS, Viro	100	0
Valio Shanghai Ltd, Kiina	100	100
Valio Sverige AB, Ruotsi	100	100
Valio Danmark ApS, Tanska	100	100
Jäätelöyhtymä Oy, Helsinki **	100	100
Pakkasukko Oy, Helsinki **	100	100
Smeds & Co Oy, Helsinki **	100	100

* Konserniyhtiö Smeds & Co Oy omistaa yhden osakkeen

** Ei liiketoimintaa

OMISTUSYHTEYSYRITYKSET

OSAKKUUSYRITYKSET

Haapaveden Ympäristöpalvelut Oy	40,5	40,5
Pakastamo Oy, Helsinki	50,0	50,0
Majakka Voima Oy	46,3	46,3

Taseen liitetiedot

14. SIIJOITUKSET EMOYHTIÖSSÄ

	Osakkeet konserni- yritykset	Osakkeet omistusyhtey- syritykset	Osakkeet muut
Hankintameno 1.1.2018	120 035	6 682	2 168
Siirrot erien välillä	-	-	-
Lisäykset	-	1 555	400
Vähennykset	-	-	-1
Hankintameno 31.12.2018	120 035	8 237	2 567
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2018	-9 983	-	-
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2018	-9 983	-	-
Kertyneet arvonalennusten palautukset 1.1.2018	4 878	-	-
Kertyneet arvonalennusten palautukset 31.12.2018	4 878	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	114 929	8 237	2 567

15. SIIJOITUKSET KONSERNISSA

	Osakkeet konserni- yritykset	Osakkeet omistusyhtey- syritykset	Osakkeet muut
Hankintameno 1.1.2018	0	8 942	2 195
Lisäykset	-	1 555	400
Vähennykset	-	-1 322	-12
Hankintameno 31.12.2018	0	9 175	2 583
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2018	-	-35	-
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2018	-	-35	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	0	9 140	2 583

	KONSERNI 2018	KONSERNI 2017	EMO 2018	EMO 2017
16. RAHOITUSARVOPAPERIT				
Muut arvopaperit	22 995	22 995	22 995	22 995
17. SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ				
Myyntisaamiset	-	-	28 574	31 490
Muut saamiset	-	-	692	432
Lainasaamiset	-	-	-	4 202
	-	-	29 266	36 124

Taseen liitetiedot

	KONSERNI 2018	KONSERNI 2017	EMO 2018	EMO 2017
18. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				
Osakepääoma 1.1.	166 128	166 128	166 128	166 128
Osakepääoma 31.12.	166 128	166 128	166 128	166 128
Muut rahastot / vararahasto 1.1.	5 984	5 984	5 984	5 984
Muut rahastot / vararahasto 31.12.	5 984	5 984	5 984	5 984
Ulkomaisten tytäryhtiöiden oman pääoman kurssiero 1.1.	-26 624	-21 738	-	-
Ulkomaisten tytäryhtiöiden oman pääoman kurssiero 31.12.	-31 273	-26 624	-	-
Edellisten tilikausien voitto/tappio 1.1.	392 777	393 229	204 046	210 217
Aikaisemman tilikauden virheen korjaus 1.1.	-	-	-3 094	-
Osingonjako	-5 150	-5 316	-5 150	-5 316
Edellisten tilikausien voitto/tappio 31.12.	387 627	387 913	195 802	204 901
Tilikauden voitto/tappio	-25 098	4 864	-26 899	-855
Oma pääoma 31.12.	503 368	538 265	341 015	376 158
19. PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraus	372	720	372	711
Muut pakolliset varaukset	6 741	23 785	6 604	23 634
	7 113	24 505	6 976	24 345
20. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT				
Laskennalliset verosaamiset				
Jaksotuseroista	3 573	5 068	3 386	4 869
Muista kirjanpidon ja verotuksen väliaikaisista eroista	704	878	-	-
Verotuksessa vahvistettavasta tappiosta	10 915	1 704	9 824	333
	15 192	7 650	13 210	5 202
Laskennalliset verovelat				
Tilinpäätössiirroista	35 862	36 618	-	-
	35 862	36 618	-	-

Taseen liitetiedot

	KONSERNI 2018	KONSERNI 2017	EMO 2018	EMO 2017
21. SIIRTOVELAT				
Korot	2 766	2 851	2 766	2 851
Henkilöstökulut	32 312	34 467	29 585	32 381
Myönnetyt alennukset	3 678	2 307	34	67
Verot	1 291	1 056	-	-
Muut siirtovelat	14 358	3 428	12 942	2 310
	54 405	44 109	45 327	37 609
22. VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA				
Muut lainat	10 444	23 333	10 444	23 333
	10 444	23 333	10 444	23 333
23. VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE				
Ostovelat	-	-	38	12
Muut velat	-	-	27 937	28 683
	-	-	27 975	28 695
24. VELAT OMISTUSYHTEYSYRITYKSILLE				
Ostovelat	151	372	151	372
	151	372	151	372

Taseen liitetiedot

	KONSERNI 2018	KONSERNI 2017	EMO 2018	EMO 2017
25. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET				
Omasta toiminnasta				
Annetut kiinnitykset	217 139	217 139	217 139	217 139
Kiinnitysvakuudet	46 120	46 120	46 120	46 120
Takaukset	3 222	3 222	3 222	3 222
Vuokravastuut	24 052	29 947	22 470	26 929
Omasta toiminnasta yhteensä	290 533	296 428	288 951	293 410
Muiden puolesta	6 695	7 635	6 695	7 635
	297 228	304 063	295 646	301 045
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä ja pantteja				
Rahalaitoslainat	60 000	60 000	60 000	60 000
26. PÄÄSTÖOIKEUDET				
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet tCO ₂	38 909	40 729	38 909	40 729
Muut lisäykset (CER) tCO ₂	15 000	20 000	15 000	20 000
Vuotuiset päästömäärät tCO ₂	73 010	72 959	73 010	72 959
Hallinnassa olevat päästöoikeudet tCO ₂	73 513	92 614	73 513	92 614
Yhtiöllä on taseen ulkopuolista päästöoikeusvarallisuutta t€	187	161	187	161

27. MUUT TALOUDELLISET VASTUUT

Kiinteistöinvestoinnit

Yhtiö on tehnyt arvonlisäverovähennyksiä kiinteistöinvestoinneista, joihin liittyy mahdollinen vähennetyn veron tarkistusvelvollisuus, jos tiloja otetaan arvonlisäverovähennykseen oikeuttamattomaan käyttöön. Tällaista muutosta ei kuitenkaan ole näköpiirissä.

Majakka Voima Oy

Valio Oy:llä on vuoden 2024 loppuun asti ulottuva 24,5 miljoonan euron kokonaisrahoitussitoumus koskien Majakka Voima Oy:n osakkeita, josta tilinpäätöksessä 31.12.2018 oli merkittynä ja maksettuna 7,6 miljoonaa euroa. Tämä osakeomistus mahdollistaa aikanaan omistusosuutta vastaavan määrän hankinnan Fennovoima Oy:n tuottamasta sähköstä omakustannushintaan.

Energiasopimusten lunastusveloitteet

Valio Oy on solminut lukuisia, osin pitkäaikaisia, sopimuksia energiantoimituksesta tuotantolaitoksiin. Sopimukset sisältävät lunastusveloitteita voimalaitoksiin, mikäli Valio irtautuu sopimuksista kesken sopimuskauden. Lunastusveloitteiden enimmäismäärä 31.12.2018 oli 22,5 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön voitonjakoehdotus

Voitonjakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 168 903 225,25 euroa.

Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia eikä myöskään OYL:n 13:2 §:ssä tarkoitettu maksukykyisyydesti vaikuta voitonjakokelpoisten varojen määrään. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle voitonjakokelpoisten varojen käyttämistä seuraavasti:

Edellisten tilikausien voittovarot	195 802 659,98 €
Tilikauden tulos	-26 899 434,73 €
Yhteensä	168 903 225,25 €

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan
3,0 % osakkeen nimellisarvosta eli 102 € osakkeelta

4 983 822,00 €

Mikäli yhtiökokous hyväksyy edellä olevan voitonjakoehdotuksen,
yhtiön oma pääoma osingonjaon jälkeen on seuraava:

Osakepääoma	166 127 400,00 €
Vararahasto	5 984 101,53 €
Edellisten tilikausien voittovarot	163 919 403,25 €
Oma pääoma yhteensä	336 030 904,78 €

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

11. päivänä maaliskuuta 2019

Vesa Kaunisto
hallituksen puheenjohtaja

Pentti Suokannas

Annikka Hurme
toimitusjohtaja

Sauli Lähteenmäki

Jarno Kämäräinen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

11. päivänä maaliskuuta 2019

PricewaterhouseCoopers Oy
TilintarkastusyhteisöJouko Malinen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Valio Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Valio Oy:n (y-tunnus 0116297-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 11.3.2019

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jouko Malinen
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Olemme tutustuneet Valio Oy:n tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen ja toimintakertomukseen ajalta 1.1.- 31.12.2018 sekä tilintarkastuskertomukseen.

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista ja yhdyimme hallituksen ehdotukseen voiton käyttämisestä.

Helsingissä huhtikuun 9. päivänä 2019.

Hallintoneuvoston puolesta

Esa Kotala
puheenjohtaja

Valio Oy:n omistajat 31.12.2018

Valio Oy on suomalaisten maidontuottajien yritys. Valion omistajina ovat maidontuottajien keräilyä tai jalostusta harjoittavat yhteisöt. Jalostettavan raaka-aineen Valio saa ensisijaisesti yritykseen sitoutuneiden osuuskuntien maidontuottajilta.

Valion omistajahallinnon muodostavat yhtiökokous, hallintoneuvosto ja hallitus.

Osakkaan nimi	Kotipaikka	Osakkeita
		à 3 400 €/kpl
Evijärven Osuusmeijeri	Evijärvi	72
* Hirvijärven Osuusmeijeri	Jalasjärvi	78
* Hämeenlinnan Osuusmeijeri	Hämeenlinna	1
* Kaustisen Osuusmeijeri	Kaustinen	1
* Kuusamon Osuusmeijeri	Kuusamo	1
* Laaksojen Maitokunta	Ylivieska	1
Osuuskunta ItäMaito	Lapinlahti	13 188
Osuuskunta Länsi-Maito	Tampere	6 336
* Osuuskunta Maitokolmio	Toholampi	245
* Osuuskunta Maitomaa	Suonenjoki	290
Osuuskunta Maitosuomi	Jyväskylä	7 661
Osuuskunta Pohjolan Maito	Haapavesi	8 496
* Osuuskunta Satamaito	Pori	1
Osuuskunta Tuottajain Maito	Riihimäki	12 437
* Paavolan Osuusmeijeri	Ruukki	53
Yhteensä		48 861
Osakkaita yhteensä 31.12.2018		15

Osakepääoma yhteensä 166 127 400 €

* Ei liikesuhteessa Valion kanssa

Hallintoneuvosto 31.12.2018

	vuodesta	erovuorossa
Esa Kotala, puheenjohtaja maanviljelijä, Lapua Osuuskunta Maitosuomi	2010	2019
Jaakko Rouhiainen, varapuheenjohtaja maanviljelijä, Juva Osuuskunta ItäMaito	2001	2020
Kyösti Anttila maanviljelijä, Jalasjärvi Osuuskunta Maitosuomi	2005	2020
Tuomo Haikonen maanviljelijä, Heinola Osuuskunta Tuottajain Maito	2015	2021
Ville Hakala maanviljelijä, Hartola Osuuskunta Tuottajain Maito	2016	2019
Jukka Hakkarainen maanviljelijä, Valtimo Osuuskunta ItäMaito	2013	2020
Arto Heikkinen maanviljelijä, Pyhäntä Osuuskunta ItäMaito	2013	2021
Mikko Heikkinen maanviljelijä, Lapinlahti Osuuskunta ItäMaito	2017	2021
Jari Hekkala maanviljelijä, Kalajoki Osuuskunta Pohjolan Maito	2012	2019
Hannu Hokkanen Maanviljelijä, Kangasniemi Osuuskunta Maitosuomi	2018	2021
Mikko Huuskonen ¹⁾ prosessiasiantuntija, Suonenjoki	2017	2019
Esa Karjalainen maanviljelijä, Puumala Osuuskunta Tuottajain Maito	2016	2020
Raimo Kielenniva maanviljelijä, Kärämäki Osuuskunta Pohjolan Maito	2004	2021
Katariina Lampela maanviljelijä, Tervola Osuuskunta Pohjolan Maito	2012	2019

Tapio Lehto ¹⁾ tuotepakkaaja, Seinäjoki	2013	2019
Matti Leikkanen maanviljelijä, Sastamala Osuuskunta Länsi-Maito	2016	2019
Janna Luotola ¹⁾ kehityspäällikkö, Helsinki	2016	2019
Lassi Mäkinen maanviljelijä, Lieto Osuuskunta Länsi-Maito	2015	2021
Vesa Parvinen maanviljelijä, Parikkala Osuuskunta Tuottajain Maito	2015	2019
Mauri Penttilä maanviljelijä, Vesilahti Osuuskunta Länsi-Maito	2001	2019
Jarkko Pirinen maanviljelijä, Iitti Osuuskunta Tuottajain Maito	2014	2019
Ari Pirttiniemi maanviljelijä, Saarijärvi Osuuskunta Maitosuomi	2017	2020
Jari Puhakka Maanviljelijä, Ilimantsi Osuuskunta ItäMaito	2018	2021
Satu Pulkka Maanviljelijä, Vieremä Osuuskunta ItäMaito	2018	2019
Juha Törmä maanviljelijä, Tyrnävä Osuuskunta Pohjolan Maito	2017	2020
Juhani Ylikauma ¹⁾ valmentava asiantuntija, Haapavesi	2014	2019
Päivi Ylä-Outinen maanviljelijä, Lappeenranta Osuuskunta Tuottajain Maito	2008	2021

¹⁾ henkilöstön edustaja

Hallitus 31.12.2018

Vesa Kaunisto, puheenjohtaja maanviljelijä, Veteli Osuuskunta Pohjolan Maito	2013	2019
Pentti Suokannas, varapuheenjohtaja maanviljelijä, Askola Osuuskunta Tuottajain Maito	2015	2020
Jarno Kämäräinen maanviljelijä, Kiuruvesi Osuuskunta ItäMaito	2017	2021
Sauli Lähteenmäki maanviljelijä, Rusko Osuuskunta Länsi-Maito	2007	2021

Tilintarkastaja

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö, Helsinki

Jouko Malinen, KHT

Johtoryhmä 31.12.2018

	Johtoryhmän jäsen vuodesta	Valio Oy:ssä vuodesta
Toimitusjohtaja Annikka Hurme	2004	1989
Varatoimitusjohtaja Jyri-Pekka Kinnunen	2008	2008
Johtaja Ross Crittenden Uudet markkinat	2016	2011
Johtaja Rauno Hiltunen Strategia ja HR	2011	1984
Johtaja Teresa Laimio Konsernin lakiasiat	2017	2002
Johtaja Juha Penttilä Tuotanto ja logistiikka	2018	1992
Johtaja Tuomas Salusjärvi Tuoteryhmät ja markkinointi	2014	2007
Johtaja Elli Siltala Suomen myynti ja markkinointi	2016	2001
Johtaja Jyri Virrantuomi Talous ja Tietohallinto	2018	2018

*Rakkaudesta
suomalaiseen maitoon*

